

РЕШЕНИЕ

№ 802

гр. София, 15.12.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 3-ТИ ТЪРГОВСКИ, в публично заседание на двадесет и пети ноември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Теодора Кръстева

Членове: Светлин Михайлов
Красимир Маринов

при участието на секретаря Мария Ив. Крайнова
като разгледа докладваното от Светлин Михайлов Въззивно търговско дело
№ 20221001000746 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл.258 на ГПК.

Производството е образувано по повод постъпила въззивна жалба от „Естрей транс“ ООД, с която обжалва решение № 260 405 от 14.06.2022 г., постановено по т.д. № 571/20 г. по описа на Софийски градски съд, Търговско отделение, 22 състав, с което съдът е отхвърлил предявените от „Естрей транс“ ООД срещу ЗЕАД „Булстрад Виена Иншурънс груп“ ЕАД, искове с правна квалификация чл. 394, вр. чл. 405, ал. 1 от Кодекса за застраховането за сумата от 30 289 лева, представляваща неизплатена част от застрахователно обезщетение по застраховка „Каско Стандарт“, обективизирана в застрахователна полица № 4704190200004873 от 22.03.2019 г. и чл. 86, ал. 1 от Закона за задълженията и договорите за сумата от 1 329.35 лева, представляваща обезщетение за забава в размер на законната лихва върху претендираната сума в размер на 30 289 лева за периода от 11.10.2019 година до завеждането на исковата молба в съда, като неоснователни и е осъдил „Естрей транс“ ООД да заплати на ЗЕАД „Булстрад Виена Иншурънс груп“ ЕАД, на основание чл. 78, ал. 3 и ал. 8 от ГПК, разноси по производството и юрисконсултско възнаграждение в размер на 650 лева.

В жалбата се твърди, че атакуваното решение е неправилно, поради противоречие с материалния закон и необосновано. Твърди, че за формира крайния си извод, че оставянето на малкия талон е безспорно от естество да способства окончателното настъпване на последиците на застрахователното събитие кражба, осуетявайки евентуална

възможност за предотвратяването му от контроблните органи. В тази връзка твърди, че извода, че оставянето на малкия талон е неизпълнение на задължението от страна на застрахования да вземе мерки за предпозване на имуществото е неправилен и необоснован. Твърди, че това оставяне не води до кражблата на автомобила, тъй като същият може да бъде откраднат и без него. Това обстоятелство не е спомогнало за намирането на откраднатото МПС, тъй като това е ирелевантно обстоятелство, което не е включено в хипотезата на чл.395, ал.5 от КЗ, а и ответникът не е ангажирал доказателства, че МПС е било спряно за проверка, т.е. не е установило причинната връзка между факта на оставянето и настъпването на застрахователното събитие. Твърди, че тъй като откраднатото МПС и товарен влекач, то същият не разполага с други превозни документи, които се проверяват от контроблните органи. Твърди, че с разпоредбата на чл.395, ал.5 от КЗ законодателят е имплементирал създадената практика, която го задължава да заплати обезщетение, когато неизпълнението на задължение от страна на застрахования не се намира в причинна връзка с настъпването на застрахователното събитие. Цитира практика на съдилищата, вкл. на ВКС. При условията на евентуалност е поскал, ако се установи, че оставянето на малкия талон е способствало за кражбата, то да се приеме, че разпоредбата на ОУ противоречи на чл.395, ал.5 от КЗ, тъй като предвидената мярка не съответства на неизпълнението. Ето защо моли съда да постанови решение, с което да отмени атакуваното и да се уважат предявените искове в пълен размер, като претендира и разноски за двете инстанции.

Въззиваемият ЗЕАД „Булстра Виена Иншурънс груп“ АД оспорва жалбата. Твърди, че атакуваното решение е правилно и законосъобразно. Твърди, че съдът правилно се е позовал на клаузата от ОУ, както и че съобразно практиката на ВКС оставянето на малкия талон, предвидено като нарушение в ОУ е винаги основание за намаляване на застрахователното обезщетение. Ето защо моли съда да постанови решение, с което да потвърди атакуваното като правилно и законосъобразно и претендира разноски за настоящата инстанция.

Съдът след като се съобрази с доводите на страните и обсъди събраните по делото писмени доказателства, съобразно разпоредбата на чл.235 от ГПК, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

От фактическа страна:

Не се спори между страните, а се установява и от атакуваното решение № 260 405 от 14.06.2022 г., постановено по т.д. № 571/20 г. по описа на Софийски градски съд, Търговско отделение, 22 състав, че съдът е отхвърлил предявените от „Естрей транс“ ООД срещу ЗЕАД „Булстрад Виена Иншурънс груп“ ЕАД, искове с правна квалификация чл. 394, вр. чл. 405, ал. 1 от Кодекса за застраховането за сумата от 30 289 лева, представляваща неизплатена част от застрахователно обезщетение по застраховка „Каско Стандарт“, обективизирана в застрахователна полица № 4704190200004873 от 22.03.2019 г. и чл. 86, ал. 1 от Закона за задълженията и договорите за сумата от 1 329.35 лева, представляваща обезщетение за забава в размер на законната лихва върху претендираната сума в размер на 30 289 лева за периода от 11.10.2019 година до завеждането на исковата молба в съда, като

неоснователни и е осъдил „Естрей транс“ ООД да заплати на ЗЕАД „Булстрад Виена Иншурънс груп“ ЕАД, на основание чл. 78, ал. 3 и ал. 8 от ГПК, разноски по производството и юрисконсултско възнаграждение в размер на 650 лева.

Не се спори между страните, а се установява и от доказателствата по делото, че между страните в настоящето производство е сключен договор, обективиран в застрахователна полица № 4704190200004873 от 22.03.2019 г. за имуществено застраховане “касско”, клауза „пълно каско”, на товарен автомобил - влекач, марка „Мерцедес“, модел „Актрос“, с рег. № ***, рама № WDB9302041L698396 и година на първа регистрация 2012 година, за застрахователната сума 68 000 лева, със срок на застрахователно покритие от 00.00 ч. на 26.03.2019 г. до 00.00 ч. на 26.03.2020 г., при уговорена застрахователна премия по застраховката от 1 335.18 лева, платима на четири вноски, в размер от по 333.79 лева, с падежи: 22.03.2019 г., 26.06.2019 г., 26.09.2019 г. и 26.12.2019 г. Уговорено е, че застрахованият дължи и данък от 2 % върху застрахователната премия или общо 26.70 лева, платим на горепосочените падежи на четири вноски, първата от които в размер на 6.69 лева, а следващите три по 6.67 лева. Не се спори, а се установява и от доказателствата по делото, че ищецът е заплатил първата вноска (застрахователни премии и данък) в размер на общо 340.48 лева на 25.03.2019 г.

Не се спори, а се установява и от представеното свидетелство за регистрация № 006847764/20.01.2015 г., че като собственик на автомобила е посочено дружеството ищец „Естрей транс“ ООД. Върху това свидетелство за регистрация има вписан ръкописен текст „прекр. рег. откраднато ПС 05.02.2020 г.“, под който текст има поставен подпис, но не е посочено кое е лицето поставило подписа и в какво качество това лице е вписало текста.

Не се спори, а се установява и от доказателствата по делото, че при подписването на полицата застрахованият е декларирал, че е запознат с общите условия на застрахователя и е получил същите. Видно от същите клаузата „пълно каско”, застрахователят е поел задължението да покрие всички щети, причинени от застрахователно събитие, посочено в клауза „пожар, природни бедствия, ПТП и злоумишлени действия”, както и допълнително покрити рискове: кражба и грабеж на МПС; кражба или грабеж на допълнително монтирано стационарно оборудване в салона на МПС, срещу заплащане на допълнителна застрахователна премия; противозаконно отнемане на МПС с цел ползване и палеж или взривяване.

Съгласно глава 5 от ОУ, при настъпване на застрахователно събитие - кражба, застрахованият следва да уведоми писмено компетентните органи и застрахователя в срок от 24 часа след узнаване на събитието, а при кражба на МПС с монтирана система за активно проследяване, застрахованият е длъжен да уведоми незабавно фирмата, извършила монтажа и предоставяща услугата по активно проследяване и застрахователя, но не по-късно от 24 часа след узнаване за събитието. В ОУ е предвидено, че ако при кражба застрахованото лице - юридическо лице или търговец по занятие, не представи част II на свидетелството за регистрация (когато свидетелството за регистрация се състои от две части), застрахователят намалява застрахователното обезщетение с 50 %. При кражба на

цялото МПС се изплаща обезщетение в размер на застрахователната сума, но не повече от действителната стойност на МПС към датата на настъпване на застрахователното събитие. От така определеното обезщетение се приспадат дължимите премийни вноски, санкциите за увеличение на риска и платените предходни обезщетения, за които не е извършено дозастраховане, а застрахователният договор се прекратява поради отпаднал застрахователен интерес.

Не се спори, а се установява и от доказателствата по делото, че в срока на действие на застрахователния договор, за времето от 15.00 ч. на 02.08.2019 г. до 11.30 ч. на 26.08.2019 г., застрахованото МПС е противозаконно отнето от неизвестен извършител. В този период товарният автомобил е бил паркиран в композиция с ремарке на платен паркинг, стопанисван от „Капитал-М“, находящ се в гр. ***, ул. „****“ № 17. Във връзка със случая на 26.08.2019 г. е образувано досъдебно производство ЗМ № 1693/2019 г. по описа на 5- то РУ-СДВР за престъпление по чл. 346, ал. 1 от НК, което производство е спряно с постановление на СРП от 18.12.2019 г. поради неразкриване на извършителя. Не се спори, че на 27.08.2019 г. законният представител на застрахованото дружество уведомява писмено застрахователя за настъпилото събитие, като в заявлението е вписано, че в автомобила при кражбата е останал малкият талон на автомобила. Не се спори, а се установява и от доказателствата по делото, че въз основа на заявлението е образувана щета, по която е взето решение за изплащане на застрахователно обезщетение в размер на 29 608.08 лева. Това обезщетение е определено на база приета действителната стойност на МПС-то към датата на събитието в размер на 60 578 лева, от която сума е приспаднала санкция 50 % за липсата на рег. талон част II (30289 лева) и неплатените застрахователни премии (680.92 лева).

Не се спори, а се установява и от доказателствата по делото, че така определеното като дължимо застрахователно обезщетение е наредено по посочената от застрахования банкова сметка на 30.01.2020 г.

От заключението на съдебно-автотехническата експертиза се установява, че средната пазарна оценка на автомобила към датата на застрахователното събитие (26.08.2019 г.) е 64 199 лева, действителната (средната пазарна) стойност на процесния автомобил към датата на сключване на застрахователната полица - 22.03.2019 г., е 67 068 лева, като предвид вписаната в застрахователната полица застрахователна стойност от 68 000 лева, вещото лице заключава, че не е налице подзастраховане на превозното средство. Размерът на дължимото застрахователно обезщетение за автомобила, без да е налице подзастраховане, е равно на неговата действителна стойност към датата на събитието или 64 199 лева.

От правна страна:

При така установената фактическа обстановка съдът направи следните правни изводи:

Видно от обстоятелствената част и петитума на исковата молба и направените от ищеца уточнения същият е предявил обективно съединени, при условията на кумулативното обективно съединяване искове с правно основание чл. 405, ал.1 от КЗ и чл.86 от ЗЗД.

С атакуваното решение № 260 405 от 14.06.2022 г., постановено по т.д. № 571/20 г. по описа на Софийски градски съд, Търговско отделение, 22 състав, че съдът е отхвърлил предявените от „Естрей транс“ ООД срещу ЗЕАД „Булстрад Виена Иншурънс груп“ ЕАД, искове с правна квалификация чл. 394, вр. чл. 405, ал. 1 от Кодекса за застраховането за сумата от 30 289 лева, представляваща неизплатена част от застрахователно обезщетение по застраховка „Каско Стандарт“, обективизирана в застрахователна полица № 4704190200004873 от 22.03.2019 г. и чл. 86, ал. 1 от Закона за задълженията и договорите за сумата от 1 329.35 лева, представляваща обезщетение за забава в размер на законната лихва върху претендираната сума в размер на 30 289 лева за периода от 11.10.2019 година до завеждането на исковата молба в съда, като неоснователни и е осъдил „Естрей транс“ ООД да заплати на ЗЕАД „Булстрад Виена Иншурънс груп“ ЕАД, на основание чл. 78, ал. 3 и ал. 8 от ГПК, разноси по производството и юрисконсултско възнаграждение в размер на 650 лева.

По допустимостта и основателността на подадената въззивна жалба:

Видно от доказателствата по делото жалбата е подадена в установения срок от легитимирано лице, поради което съдът намира същата за процесуално допустима. Разгледана по същество същата е основателна.

Наведените доводи за незаконосъобразност на атакуваното решение са свързани с твърдението, че съдът неправилно е възприел, че е налице неизпълнение на задълженията от страна на застрахователя, което дава основание за намаляване на уговореното застрахователно обезщетение при настъпването на застрахователното събитие. Така наведените доводи за незаконосъобразност на атакуваното решение, съдът в настоящия си състав намира за основателни по следните съображения:

Съгласно разпоредбата на чл.405, ал.1 от КЗ при настъпване на застрахователното събитие застрахователят е длъжен да плати застрахователно обезщетение в уговорения срок. С така цитираната разпоредба законодателят е определил и кумулативните предпоставки за успешното му провеждане. За да бъде успешно реализирано правото е необходимо да се установят при условията на пълното и главно доказване наличието на валиден договор за имуществена застраховка, сключен между застрахователя и увреденото лице, с предмет процесното имущество, настъпването в периода на осигуреното застрахователно покритие на събитие, попадащо в обхвата на покрития от застрахователя риск, наличието на щети по застрахованото имущество, настъпили в резултат на застрахователното събитие и изправност на застрахованото лице по отношение на задълженията му за заплащане на застрахователна премия, както и уведомяване на застрахователя за настъпване на застрахователното събитие в срок и представяне на необходимите за установяването му документи.

Липсва спор между страните, а от събраните по делото доказателства се установява, че между страните по делото валидно е възникнало застрахователно правоотношение въз основа на сключен застрахователен договор е предмет имуществена застраховка обективизирана в сключената застрахователна полица № 4704190200004873 от 22.03.2019 г.

Страните не спорят и по отношение на Настъпването на застрахователното събитие и обстоятелството, че това е станало в рамките на срока на действие на застрахователния договор не е спорно между страните, като същото се установява и от представеното постановление, изготвено от прокурор от Софийска районна прокуратура, което като официален документ се ползва с материална доказателствена сила.

Спорно пред първоинстанционния съд, както и пред настоящата съдебна инстанция е законосъобразно ли застрахователят е намалил дължимото застрахователно обезщетение с 50 %, позовавайки се на клауза от ОУ, която предвижда, че ако при кражба застрахованото лице - юридическо лице или търговец по занятие, не представи част II на свидетелството за регистрация (когато свидетелството за регистрация се състои от две части), застрахователят намалява застрахователното обезщетение с 50 %. Тежестта на доказване, че е налице основание за намаляване на застрахователното обезщетение по смисъла на горепосочената клауза е върху страната, която се позовава на тяхното приложение - в случая застрахователят. Видно от атакуваното съдебно решение съдът е приел, че така предвидената клауза в ОУ на ответника застраховател му дава възможност законосъобразно, при непредставяне на част II на свидетелството за регистрация, застрахователят да намали застрахователното обезщетение с 50 %. Страните не спорят по отношение на обстоятелството, че към момента на осъществяване на кражбата, тази част от свидетелството се е намирала в автомобила, поради което и тълкувайки разпоредбите на ЗДвП и вменените задължения на водачите, съдът е направил извод за неоснователност на претенцията. Тези изводи на първоинстанционния съд не следва да бъдат споделени.

Съгласно разпоредбата на чл. 345, ал. 8 КЗ застрахователният договор не може да предвижда условия и да съдържа изисквания, включително такива при настъпване на застрахователното събитие, за които може да се направи разумна преценка, че нямат съществено значение по отношение на ограничаването на риска от настъпването на застрахователното събитие. Тази норма съответства на чл. 186, ал. 7 КЗ (отм.). Задълженията на застрахования са определени в, ал. 1 на чл. 395 КЗ, като вземане на мерки за предпазване на застрахованото имущество от вреди, спазване на предписанията на застрахователя и на компетентните органи за отстраняване на източниците на опасност за причиняване на вреди и допускане на застрахователя да прави проверки, и са аналогични на задълженията според разпоредбата на чл. 207, ал. 1 КЗ (отм.). Правата на застрахователя при неизпълнение на задълженията на застрахования са уредени в нормите по чл. 395, ал. 3 като право да прекрати застрахователния договор, само ако не е настъпило застрахователното събитие, а при настъпването му - в, ал. 4 и, ал. 5. Отказът на застрахователя да откаже изплащане на обезщетение при имуществените застраховки може да се основе на нормата на чл. 408, ал. 1, т. 3 КЗ.

Една от възможностите за допълнителни уговорки в застрахователния договор по отношение на създаване на задължения на застрахования е предвиждането на възможност застрахования да оставя част 2 от регистрационния талон в МПС. В хипотеза на предвидено в застрахователния договор задължение на застрахования да не оставя в превозното

средство регистрационния талон, при действието на КЗ (отм.) е формирана практика на ВКС, като например: решение № 22 от 12.09.2013 г. по т.д. № 679/2011 г. на ВКС, ТК, II т.о., решение № 79 от 29.06.2012 г. по т.д. № 802/2011 г. на ВКС, ТК, II т.о., решение № 22 от 26.02.2015 г. по т.д. № 463/2014 г. на ВКС, ТК, II т.о., решение № 211 от 06.12.2012 г. по т.д. № 1029/2011 г. на ВКС, ТК, II т.о., решение № 86 от 18.07.2014 г. по т.д. № 2230/2013 г. на II т.о. В тази практика е прието, че оставянето на регистрационния талон в откраднатото МПС, обект на застраховка "Каско на МПС", при настъпване на застрахователното събитие - кражба, не съставлява значително с оглед интереса на застрахователя неизпълнение на задължението по застрахователния договор по смисъла на чл. 211, ал. 2 КЗ (отм.) и като такова не е основание за пълен отказ от изплащане на застрахователно обезщетение по чл. 208 КЗ (отм.). Нарушението на задължението да не се оставя, която и да е част от регистрационния талон на автомобила в МПС, изрично предвидено в застрахователния договор, може само да доведе до намаляване на съответното застрахователно обезщетение, съгласно чл. 207, ал. 2 КЗ (отм.) при положение, че застрахователното събитие вече е настъпило, но не и да обоснове пълен отказ от плащане на обезщетение. Разрешенията са мотивирани от обстоятелството, че оставянето на регистрационния талон в откраднатия автомобил не способства за настъпване на застрахователното събитие "кражба", но може да затрудни откриването на извършителя и по този начин влияе върху размера на вредата.

Съпоставяйки нормативната уредба по отменения и по действащия КЗ разликата в предоставеното право на застрахователя да откаже изплащането на застрахователно обезщетение при неизпълнение на предвидено в договора задължение е свързано с това дали неизпълнението е значително с оглед интереса на застрахователя - по КЗ (отм.), а по действащия КЗ правото произтича както от интереса на застрахователя, така и от това дали събитието е следствие от неизпълнението на това задължение. Значителността на интереса не се извежда само от предвиждане в договора на подобно задължение, т.е. причинно - следствената връзка между неизпълнението на задължението на застрахователя и настъпването на събитието не се презумира, а е необходимо обективно установяване на такава връзка, като се преценяват видът на съответното неизпълнение спрямо вида на съответното събитие, според тълкуването в практиката на ВКС по КЗ (отм.). При действащия КЗ отказът за изплащане на застрахователно обезщетение е свързан именно с доказването, че събитието е следствие от неизпълнение на задълженията на застрахователя (неизпълнението е довело до настъпване на събитието) и следователно наличието на причинно - следствена връзка е включено от законодателя като елемент от фактически състав на правото на застрахователя. В нормата на чл. 395, ал. 5 КЗ законодателят изрично е предвидил, че при липса на причинно - следствена връзка между неизпълнението и настъпването на събитието, неизпълнението не може да обоснове отказ на застрахователя да заплати обезщетение.

При законовата уредба на отговорността на застрахователя клауза от общите условия, която предоставя право за отказ от заплащане на застрахователно обезщетение, в случай че в откраднатото превозно средство са оставени регистрационният талон или документите за

собственост, не се прилага, тъй като липсва причинно - следствена връзка между неизпълнението на предвидено в договора задължение на застрахователя и настъпването на застрахователното събитие "кражба".

Правото на намаляване на застрахователното обезщетение в разглежданата хипотеза по КЗ (отм.) е мотивирано в практиката на ВКС с обстоятелството, че неизпълнението на задължението на застрахователя е от естество да осуети евентуална възможност за предотвратяване на вредите от застрахователното събитие от контролните органи за движение по пътищата, което е свързано с интереса на застрахователя. В действащия КЗ (чл. 395, ал. 4, изр.2) намаляването на обезщетението също, както и отказът, е свързано с наличието на причинно - следствена връзка между настъпването на събитието и неизпълнението на задължение по договора, но такова, което не е предвидено като основание за отказ. Държането на документите за регистрация и собственост на превозното средство от извършителя на кражбата дори и да затруднява откриването му, по отношение на това обстоятелство не съществува предположение, основано на опитните правила и логиката, че то е способствало за настъпване на застрахователното събитие, тъй като същото е довършено с отнемането на превозното средство от собственика. Правото на застрахователя да намали обезщетението по чл. 395, ал. 4, изр.2 КЗ е ограничено до тежестта на нарушението, относима както към настъпване на събитието, така и на вредите, а при невъзможност да се определи видът или размерът на вредата застрахователят е длъжен да плати обезщетение съгласно чл. 395, ал. 5 КЗ. В разглежданата хипотеза вредата е в размер на стойността на откраднатото имущество. В този см. решение № 143 от 19.01.2021 г., постановено по т.д. № 1 505/20 г., по описа на Т.К., I Т.О. на ВКС.

В конкретната хипотеза страните по застрахователния договор не са направили такава уговорка за пълен отказ от заплащане на обезщетение, което се установява от конкретно предвидените хипотези в глава 5, раздел 4 от ОУ на застрахователя ответник. В глава 5 от същите условия страните са постигнали съгласие относно задълженията на застрахователя при настъпването на събитието, необходимите документи, които застрахователя следва да представи, сред които са документ за придобиване на МПС, като в т.3 от същият раздел е предвидена възможността застрахователят да поиска за установяване на собствеността да се представи свидетелство за регистрация на МПС, договор за покупко-продажба, договор за дарение или замяна, както и всеки друг документ, удостоверяващ правото на собственост. В раздел 3 от глава 5 на ОУ, озаглавена „санкции при увеличаване на риска“ в т. 3 е посочено, че „ако при кражба застрахован-юридическо лице или търговец по занятие, не представи част II на свидетелството за регистрация (когато свидетелството за регистрация се състои от две части), застрахователят намалява застрахователното обезщетение с 50 %. В същите ОУ застрахователят не е конкретизирал или посочил основание за увеличението на риска, което да е свързано с непредставянето на част II на свидетелството за регистрация (когато свидетелството за регистрация се състои от две части). Тълкувайки клаузите на ОУ в тяхната цялост настоящият състав намира, че така създадената от ответника клауза на т.3 от раздел 3, глава 5 от ОУ е създадена за да бъде заобиколена съществуваща към настоящия

момент практика на съдилищата, изискваща установяването на причинно-следствената връзка между неизпълнението на задължение на застрахователя и настъпването на вредоносния резултат. Това се потвърждава и от твърденията на самия ответник, които е мотивирал отказа си с оставянето на малкия талон в автомобила и формално се е позовал на клаузата от ОУ за непредставянето на изискан документ. Не е ясно с какво непредставянето на част II на свидетелството за регистрация (когато свидетелството за регистрация се състои от две части), е способствало за настъпване на застрахователното събитие. По отношение на това основание за намаляване на застрахователното обезщетение, във всички случаи с 50 % не съществува предположение, основано на опитните правила и логиката, че то е способствало за настъпване на застрахователното събитие. Не е налице и неизпълнение от страна на застрахователя на задължение да представи документ за придобиване на МПС и/или документ за регистрация на същото.

Съгласно чл. 19 от ППЗДвП на всяко регистрирано МПС се издава свидетелство за регистрация. Съгласно чл. 33, ал. 1 от Наредба I-45 от 24.03.2000 г. за регистриране, отчет, пускане в движение и спиране от движение на моторните превозни средства и ремаркета, теглени от тях, и реда за предоставяне на данни за регистрираните пътни превозни средства, свидетелството за регистрация се състои от две части, съдържащи данни за превозното средство и собственика, съгласно изискванията на Директива 1999/37/ЕО на Съвета от 29 април 1999 г. относно документите за регистрация на превозни средства (ОВ, L 138/57 от 1 юни 1999 г.) и Директива 2003/127/ЕО на Комисията от 23 декември 2003 г. за изменение на Директива 1999/37/ЕО на Съвета относно документите за регистрация на превозни средства (ОВ, L 010/29 от 16 януари 2004 г.). Съгласно, ал. 2 част първа на свидетелството за регистрация служи за идентифициране на превозното средство и при необходимост се носи от водача при ползване на превозното средство. А съгласно, ал. 4 от същия текст част втора на свидетелството за регистрация служи за идентифициране на превозното средство при движение по пътищата и се носи от водача винаги при ползването на превозното средство. С оглед на тези нормативни изисквания непредставянето на част втора на свидетелството за регистрация, което служи за идентифициране на превозното средство при движение по пътищата и се носи от водача винаги при ползването на превозното средство не може да бъде основание за намаляване на застрахователното обезщетение, тъй като същото не може да се обоснове със съществуващите опитна правила и правилата на формалната логика, като основание за увеличаването на риска.

Правото на застрахователя да намали обезщетението по чл. 395, ал. 4, изр.2 КЗ е ограничено до тежестта на нарушението, относима както към настъпване на събитието, така и на вредите. В конкретния случай, видно от посоченият размер на намаляването на застрахователното обезщетение при всеки случай на непредставяне на част втора от талона за регистрация на откраднатото МПС без да са създадени правила за определяне на тежестта на извършеното нарушение, даващи възможност да се извърши контрол настоящият състав намира, че противоречи на добрите нрави. Съгласно императивната разпоредба на чл.395, ал.5 от КЗ, при невъзможност да се определи видът или размерът на вредата, произтекла от

неизпълнението на предвидено в застрахователния договор или ОУ към него задължение от застрахования, както и в случаите когато неизпълнението на задължението на застрахования по ал. 1 и 2 на чл.395 КЗ не е в причинно-следствена връзка с настъпването на застрахователното събитие застрахователят е длъжен да плати обезщетение. Тежестта на установяването на причинно-следствената връзка между неизпълнението на вменено със застрахователния договор и ОУ задължение от страна на застрахования (в конкретния случай не представянето на част втора от регистрационния талон) и вида и размера на вредата е на застрахователя ответник. Същият следва да установи, при условията на пълното и главно доказване вида и размера на вредата, които са настъпили от непредставянето на част втора от талона за регистрацията. След установяването на тази връзка, ответникът може да претендира законосъобразно намаляване на застрахователното обезщетение.

По изложените съображения съдът в настоящия си състав намира, че предявеният иск е основателен. Видно от заключението на назначената и изслушана в съдебно заседание СТЕ, неоспорена от страните средната пазарна оценка на автомобила към датата на застрахователното събитие (26.08.2019 г.) е 64 199 лева. При кражба на цялото МПС се изплаща обезщетение в размер на застрахователната сума, но не повече от действителната стойност на МПС към датата на настъпване на застрахователното събитие. От така определеното обезщетение следва да се приспадат дължимите премийни вноски, поради което съдът намира, че дължимото обезщетение е 63 518.08 лв. От същото следва да се приспадне и заплатеното от ответника пред завеждането на делото обезщетение в размер на 29 608.08 лв., поради което настоящият състав намира, че иска е основателен и доказан за сумата от 33 910 лв., но предвид разпоредта за неприсъждане на свърхпетитум, настоящият състав намира, че ответникът следва да бъде осъден да заплати сумата от 30 289 лв., ведно със законната лихва от подаването на исковата молба до окончателното изплащане на задължението.

С оглед изгода на спора по първия обективно съединен иск съдът намира, че иска за заплащане на обезщетение за забавено изпълнение на парично задължение е основателен и доказан. Ответникът следва да бъде осъден да заплати мораторна лихва върху сумата от 30 289 лв. за периода от 11.10.2019 г. до датата на завеждане на исковата молба в размер на 1 329.35 лв.

По отношение на направените изявления за присъждане на разноси съдът намира, че същите са основателни. Разноси се дължат на ищеца за първоинстанционното и настоящето производство, поради което ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищеца сумата от по 1 264.73 лв., представляваща ДТ пред първоинстанционния съд и сумата от 1750 лв., адвокатско възнаграждение. За настоящата инстанция ответникът следва да бъде осъден да заплати сумата от 1750 лв., адвокатско възнаграждение. Релевираното пред първоинстанционния съд, както и пред настоящата инстанция възражение за прекомерност на претендираното адвокатско възнаграждение съдът намира за неоснователно. Договореното и заплатено от ищеца възнаграждение е в рамките на предвиденото минимално адвокатско възнаграждение по чл.7, ал.2 от Наредба №1 от 09.07.2004 г. за

минималните адвокатски възнаграждения.

Водим от гореизложеното Софийски апелативен съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 260 405 от 14.06.2022 г., постановено по т.д. № 571/20 г. по описа на Софийски градски съд, Търговско отделение, 22 състав, като **неправилно и незаконосъобразно и вместо него постановява:**

ОСЪЖДА ЗЕАД „Булстрад Виена Иншурънс груп“ ЕАД, ЕИК 000694286 **да заплати** на „Естрей транс“ ООД, ЕИК 175195526 сумата от 30 289 (тридесет хиляди двеста осемдесет и девет) лв., представляваща неизплатена част от застрахователно обезщетение по застраховка „Каско Стандарт“, обективирана в застрахователна полица № 4704190200004873 от 22.03.2019 г., **да заплати** сумата от 1 329.35 (хиляда триста двадесет и девет лв. и тридесет и пет ст.) лв., представляваща обезщетение за забава в размер на законната лихва върху претендираната сума в размер на 30 289 лева за периода от 11.10.2019 г. до завеждането на исковата молба в съда, както и на основание чл.78 от ГПК **да заплати** сумата от 1 264.73 (хиляда двеста шестдесет и четири лв. и седемдесет и три ст.) лв., представляваща ДТ пред първоинстанционния съд и сумата от 1 750 (хиляда седемстотин и петдесет) лв., адвокатско възнаграждение, както и сумата от 1 750 (хиляда седемстотин и петдесет) лв., адвокатско възнаграждение за настоящата инстанция.

Решението подлежи на касационно обжалване в едномесечен срок от съобщението за изготвянето му до страните пред Върховния касационен съд, при условията на чл.280 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____